

Specifika råd och riktlinjer – Ytterdörrar

Hur kan jag isolera min ytterdörr på ett varsamt sätt?
Vad ska jag tänka på när jag målar om min ytterdörr?
Hur ska jag göra om jag vill ersätta en utbytt ytterdörr med en dörr som passar huset bättre?

Detta är ett informationsblad för dig som har en kulturhistoriskt värdefull byggnad eller en byggnad som ingår i en kulturhistoriskt värdefull miljö och som vill förändra byggnadens ytterdörr i något avseende.

Renovera spruckna fyllningar

Montera isär dörren så att det går att komma åt och limma på ett tillfredställande sätt. Sätts en ny fyllning in får den inte göras för stor eller fästas i ramverket. Den måste kunna röra på sig när luftfuktigheten ändras.

Specifika råd och riktlinjer – Ytterdörrar

Om ytterdörren är ursprunglig och därmed också förmodligen passar till husets arkitektur försök att utgå ifrån att dörren ska bevaras. Ofta samspelar den ursprungliga dörren med husets arkitektur och är inte sällan husets arkitektoniska accent.

Drar det från dörren eller är det för stort kallas? Byt ut tätningslisterna eller sätt dit isolerande lister om dessa saknas. Sätt också upp ett tjockt draperi. Det går även att under årets kalla delar ha en utvändig dörr som går att ta bort när det är varmare.

En isolerad innerdörr är också ett bra alternativ, även luften mellan dörrbladen är isolerande. Ett problem här är dock att de äldre dörrarna i regel är inåtgående. Med en sådan åtgärd behöver

Inbrottsäkra ytterdörren

Det är viktigt att dörren är utrustad på ett sätt att försäkringen täcker eventuella förluster vid inbrott. Hör med ditt försäkringsbolag vad som gäller. Ibland kanske det räcker med att bara byta lås.

Till och med 1910-talet var de flesta ytterdörrar pardörrar.

Under 1920-talet kom enbladsdörrarna. Dörrarna fick ofta en råglasruta upptill.

Vid 1950-talets mitt var det vanligt med en infälld glasruta i ytterdörren.

Måla om ytterdörren

Måla dörren i en kulör som stämmer med byggnadens arkitektur och tillkomsttid. Synliga penseldrag skapar en levande yta som ofta gör sig bättre mot byggnadens övriga material än en fabriksmålad yta. Gångjärnsbeslag ska generellt målas i samma kulör som dörren i övrigt. Vred och trycken ska däremot lämnas omålade.

Lästips på biblioteken i Lomma och Bjärred!

Tänka efter före vid ändring och underhåll av byggnad. 2002. Boverket.

Hantverket i gamla hus. 1998. ICA-Förlaget.

Så renoveras torp och gårdar. 2001. Hidemark, O, Staavenow-Hidemark, E, Söderström, G och Unnerbäck, A. Byggförlaget.

Dörrens trycke valdes en gång för att passa dörren. Behåll dörrens originaldelar.

de flyttas ut i fasadlivet, vilket påverkar fasadens arkitektoniska uttryck. Ett annat alternativ är att förse dörrarna med en invändig påbyggnad.

Vid byte av dörr är det allra bäst om man har möjlighet att kopiera den ursprungliga dörren. Det man ska kopiera är bland annat dörrens material, hängning, fyllningar och placering i karmen. Finns inte den ursprungliga dörren kvar kan man studera hus som är av samma typ och från samma plats och tid, kanske finns någon ursprunglig dörr kvar här som man kan kopiera. Kanske finns det också gamla fotografier på ditt hus som kan berätta om hur dörren sett ut.

Under 1960- och 70-talet fick dörrarna ofta sidoljus.

Ekonomibyggnaderna på gårdarna har ofta vackra bräddörrar med fina smidesbeslag.

Ytterdörrarna har genom historien ofta fungerat som byggnadernas arkitektoniska accenter.

Lomma kommuns kulturmiljöprogram består av tre delar. Den första delen är en historisk översikt. Den andra delen är ett åtgärdsprogram, i vilket värdefulla miljöer och objekt pekas ut och förslag ges på åtgärder för att bevara dem. Den tredje delen utgörs av informationsblad till fastighetsägare och enskilda husägare som planerar att förändra sina hus.

Informationsbladen har olika uppbyggnad och behöver kombineras för att fungera på bästa sätt. Ett blad behandlar allmänna råd och riktlinjer, fem blad beskriver de vanligaste bebyggelsekaraktärerna. Det finns också sex blad som är mer problemorienterade och kommer med mer specifika råd och riktlinjer för den som vill förändra sitt hus. Det är ett av dessa blad som du nu håller i handen.